

Αγοράστηκε το 2007, θα λειτουργήσει το 2025!

Λάθη και παραλείψεις διαπιστώνονται στο πόρισμα της Επιτροπής Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων όσον αφορά την εκτέλεση της σύμβασης για το σύστημα επικοινωνίας GSM-R

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.papanou@realnews.gr

Ένα σύστημα που έχει ήδη αγοραστεί από το 2007 και θα έπρεπε να είναι πλήρως λειτουργικό από το 2008 τελικά φαίνεται ότι θα τεθεί σε λειτουργία μέσα στο επόμενο έτος... Πρόκειται για το σύστημα ραδιοκάλυψης GSM-R (Global System Mobile for Rail), το οποίο είχε αγοραστεί από τη Siemens έναντι 57 εκατ. ευρώ, πριν από 17 χρόνια, αλλά έκτοτε παρέμεινε στην ουσία ανενεργό. Το ιστορικό και αυτής της σύμβασης δείχνει για μία ακόμη φορά την κατάσταση που επικρατούσε τις προηγούμενες δεκαετίες στις σιδηροδρομικές υποδομές της χώρας μας. Παράλληλα, συνδέεται άμεσα με την τραγωδία των Τεμπών, καθώς, αν το σύστημα λειτουργούσε, τότε το πιθανότερο είναι ότι θα μπορούσε να αποσοβήσει τη σύγκρουση των τρένων και τον θάνατο 57 ανθρώπων.

Το σύστημα GSM-R έρχεται στο επίκεντρο μετά την επείγουσα σύσταση ασφαλείας που εξέδωσε στις 7 Ιουνίου η επιτροπή, η οποία έχει συσταθεί για τη διερεύνηση των σιδηροδρομικών ατυχημάτων. Πρόκειται στην ουσία για το νέο πόρισμα του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (ΕΟΔΑΣΑΑΜ). Όπως αναφέρουν οι πληροφορίες της Realnews, το νέο πόρισμα συντάχθηκε μετά από πιέσεις που ασκήθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων (ERA), σχετικά με το κενό ασφαλείας στη λειτουργία του ελληνικού σιδηροδρόμου λόγω έλλειψης αξιόπιστου συστήματος ραδιοεπικοινωνιών.

Μετά και από αυτές τις εξελίξεις, ο ΟΣΕ κινείται άμεσα για την εκπόνηση ενός νέου έργου, το οποίο, όταν ολοκληρωθεί, μέσα στο 2025, θα επιτρέψει για πρώτη φορά την ορθή και πλήρη λειτουργία του GSM-R.

Απαξίωση

Το νέο έργο έχει συνολικό κόστος 22,5 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τον **Γιάννο Γραμματίδη**, πρόεδρο του Δ.Σ. του ΟΣΕ Α.Ε., αυτή η δαπάνη είναι απαραίτητη γιατί, έπειτα από τόσα χρόνια, η τεχνολογία των μηχανημάτων που υποστηρίζουν το σύστημα GSM-R και έχουν τοποθετεί πάνω στους συρμούς έχει ήδη απαξιωθεί. «Θα έπρεπε να αντικατασταθούν όλα αυτά τα μηχανήματα και

να μπουν σύγχρονα, που να ανταποκρίνονται στη σημερινή τεχνολογική πραγματικότητα. Το έργο είναι σε εξέλιξη, σε απόλυτη συνεννόηση με τη ΓΑΙΟΣΕ, η οποία μας διαβεβαιώνει ότι το σύστημα GSM-R θα λειτουργήσει το πρώτο τρίμηνο του 2025», δηλώνει ο Γ. Γραμματίδης.

Όπως εξηγεί, σε ό,τι αφορά το παρατρόχιο σύστημα ραδιοεπικοινωνίας GSM-R, δηλαδή το υλικό που βρίσκεται εκτός συρμών, έχει ήδη εγκριθεί η διαδικασία άμεσης ανάδειξης αναδόχου συντήρησης. Σε ό,τι αφορά το on boarding υλικό, δηλαδή τα τμήματα του συστήματος εντός των συρμών, η αρχική σύμβαση που είχε υπογραφεί πριν από χρόνια και διαχειρίζεται η ΓΑΙΟΣΕ, σύμφωνα με όλες τις πληροφορίες, προβλέπει τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των μηχανημάτων.

Ως αιτίες για τη μη λειτουργία του συστήματος έχουν κατά καιρούς αναφερθεί ελλείψεις προσωπικού αλλά και εκπαίδευσης του υπάρχοντος, προβλήματα με το κανονιστικό πλαίσιο, τις αδειοδοτήσεις κ.ά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εγκατάσταση του εξοπλισμού του συστήματος ολοκληρώθηκε το 2018, δηλαδή δέκα χρόνια μετά τη συμφωνημένη χρονολογία παράδοσής του. Ωστόσο, το GSM-R, το οποίο εκσυγχρονίζει την επικοινωνία μεταξύ σταθμαρχών και μηχανοδηγών, δεν λειτούργησε ποτέ.

Στο πρόσφατο πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, γίνεται σύσταση προς πέντε φορείς, το υπουργείο Μεταφορών, τον ΟΣΕ, τη ΓΑΙΟΣΕ, τη ΡΑΣ και τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, για την ενεργοποίηση του συστήματος GSM-R.

Ακόμα στο πόρισμα επισημαίνονται λάθη και παραλείψεις που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Οι συρμοί σήμερα δεν διαθέτουν στο σύνολό τους σχετικές συσκευές GSM-R, ενώ υπάρχουν πολλά «τυφλά» τμήματα του δικτύου, στα οποία το νέο σύστημα δεν λειτουργεί. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τους ασύρματους VHF, που παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα, όπως διακοπές μηνυμάτων, παρεμβολές κ.ά.

«Με τον τρόπο αυτόν δεν υπάρχει καμία βεβαιότητα ότι ένα μήνυμα έχει μεταδοθεί με σαφήνεια και έχει κατανοηθεί σωστά και, ως εκ τούτου, κρίσιμες πληροφορίες μπορεί να παρεξηγηθούν ή να παρερμηνευθούν λόγω ασαφών ή διφορούμενων εκφράσεων», προειδοποιεί ο Οργανισμός και συνιστά στους εμπλεκόμενους φορείς να συνεργαστούν χωρίς καθυστέρηση ώστε να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος, επικοινωνιών στα τρένα.

Προειδοποιήσεις

Από την πλευρά του, ο **Κωνσταντίνος Λακαφώσης**, μέλος της Επιτροπής Διερεύνησης Ανεξάρτητων Πραγματογνομώνων Οικογενειών (ΕΔΑΠΟ), τονίζει ότι από την πρώτη στιγμή είχε θίξει τα κενά ασφαλείας που υπάρχουν στον ελληνικό σιδηρόδρομο. «Ενόψει και του δικαστηρίου, περιμένουμε να δούμε ποιες άλλες διαπιστώσεις και συστάσεις έχουν να γίνουν. Σε κάθε περίπτωση, έπρεπε άμεσα, χτες, να είχαν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για τη λειτουργία του

GSM-R», τονίζει ο Κ. Λακαφώσης.

Ο ίδιος συμπληρώνει ότι σε αυτή τη διαδικασία εμπλέκονται πολλοί φορείς. «Οι μηχανές των τρένων ανήκουν στη ΓΑΙΟΣΕ, που πρέπει να φροντίσει να είναι σε όλες εγκατεστημένο το GSM-R. Μετά πρέπει η Hellenic Train να εκπαιδεύσει τους μηχανοδηγούς και να δώσει τις απαραίτητες οδηγίες για το πώς να το χρησιμοποιούν. Στη συνέχεια, ο ΟΣΕ θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι λειτουργεί το παρατρόχιο σύστημα που είναι αρμοδιότητάς του. Η ΡΑΣ θα πρέπει να δει αν όλα αυτά έχουν μπει σε λειτουργία και λειτουργούν σωστά. Και τελικά το υπουργείο Μεταφορών να βεβαιωθεί ότι έχουμε ασφαλή σιδηρόδρομο», αναφέρει ο πραγματογνώμονας.

